Dosarul nr.21r-937/24 (1-23159601-02-21r-16052024)

D E C I Z I E

20 decembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău
având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Spoială Alexandru
judecători: Băbălău Denis și Chiroșca Igor

examinînd în procedură scrisă, în ordine de recurs, recursul Penitenciarului nr. 12-***** declarat împotriva încheierii Judecătoriei Anenii-Noi (sediul *****) nr.21ji-375/2023 din 12.04.2024,-

Verificând probele prezentate prin prisma argumentelor recurentului, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă:

1. La 08.11.2023, condamnatul Balan Lilian a înaintat plângere împotriva administraţiei instituţiilor penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, cu reducerea pedepsei.

2. Prin încheierea Judecătoriei Anenii-Noi, sediul ***** din 12.04.2024, s-a admis plângerea condamnatului Balan Lilian împotriva administraţiei Penitenciarului nr. 13-Chişinău, Penitenciarului nr.15-Cricova şi Penitenciarul nr. 9-Pruncul, referitoare la condiţiile de detenţie care. conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. S-a constatat faptul că, Balan Lilian a fost deţinut în perioadele 15.01.2016-29.02.2016 (45 zile); 01.03.2016-09.03.2016 (8 zile); 10.03.2016-23.03.2016 (13 zile); 25.03.2016-31.03.2016 (6 zile); 01.04.2016-04.05.2016 (33 zile); 05.05.2016-02.06.2016 (28 zile); 03.06.2016-07.06.2016(4 zile); 08.06.2016-01.08.2016 (54 zile); 02.08.2016-22.08.2016 (20 zile); 23.08.2016-01.09.2016 (9 zile); 02.09.2016-04.10.2016 (32 zile); 05.10.2016-09.02.2017 (127 zile) în Penitenciarul nr. 13-Chişinău, 09.02.2017-16.03.2017 (35 zile); 06.04.2017-14.09.2017 (161 zile); 05.10.2017 - 10.05.2018 (217 zile); 07.06.2018 17.01.2019 (224 zile); 07.02.2019-10.12.2020 (672 zile) în Penitenciarul nr. 15-Cricova şi 10.12.2020-01.07.2021 (203 zile); 15.07.2021-15.09.2023 (792 zile) în Penitenciarul nr.9-Pruncul, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia

pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, şi anume o perioadă de 2683 (două mii şase sute optzeci şi trei) zile. Termenul pedepsei definitive stabilită lui Balan Lilian, se reduce cu 268 (două sute şaizeci şi opt) zile. pentru perioada de 2683 zile în care condamnatul s-a aliat în detenţie în Penitenciarul nr.l 3-Chişinău. Penitenciarul nr. 15-Cricova şi Penitenciarul nr.9-Pruncul, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenţie. În privinţa perioadei rămase de 03 (trei) zile, calculată în condiţiile art. 473^4 alin. (5) Cod de procedură penală (din perioada de 2683 zile şi care nu au putut fi împărţite la 10), se acordă condamnatului Balan Lilian din contul bugetului de stat, suma bănească în mărime de 150 (una sută cincizeci) lei, şi anume a câte 1 unitate convenţională pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare.

3. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, Penitenciarul nr. 12-***** a declarat recurs, solicitând casarea integrală a încheierii.

4. În motivarea recursului s-a invocat că, la examinarea cauzei, instanţa de judecată s-a bazat pe Raportul anual pentru anul 2020 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, care are un caracter general, nefiind dată o apreciere individualizată a situației lui Balan Lilian. Totodată, consideră că judecătorul de instrucție a examinat cauza formal, în lipsa unei aprecieri obiective a aspectelor de fapt și de drept, calculând eronat perioada redusă pentru detenția în calitate de prevenit, aplicându-i o zi de reducere pentru 10 zile de detenție, examinând cauza prin prisma condițiilor generale.

5. Conform art. 447 alin. (1) - (2) Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței*. Participanții au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Astfel, examinarea cauzei a avut loc fără prezența părților la proces.

6. Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, examinând încheierea atacată prin prisma motivelor invocate, cercetând materialele cauzei, consideră că cererea de recurs este pasibilă de a fi admisă din următoarele considerente.

7. Conform art.437 alin.(1) pct.(4) Codul de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs: alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac*.

8. Conform art.448 alin.(1) – (2) Codul de procedură penală, *judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs*.

9. Conform art. 469 alin. (1) pct. 17[1]) din Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor*. Conform art. 471 alin. (1) din Codul de procedură penală, *chestiunile specificate la art. 469 alin. (1) pct. 5), 11) şi 14) se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin.(1) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa*.

10. Din materialele cauzei s-a constatat că, prin sentinţa Judecătoriei Călăraşi din 24 octombrie 2016, Balan Lilian a fost recunoscut vinovat şi condamnat: - în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 12 ani închisoare; - în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 6 ani închisoare. În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parţial al pedepselor stabilite, pentru concurs de infracţiuni, a fost stabilită lui Balan Lilian pedeapsa definitivă de 14 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 14 decembrie 2016, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menţinerea sentinţei fără modificări.

11. Conform raportului instituţiei penitenciare, se atestă că Balan Lilian s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 13 Chişinău, 15-Cricova şi 9 - Pruncul (2683 zile) şi de unde se reţine că, condamnatul în plângerea înaintată, a invocat aflarea sa pe parcursul unei perioade îndelungate de timp. în penitenciarele menţionate, de unde rezultă că persistă condiţii degradante. Perioadele menționate sînt următoarele: 15.01.2016-29.02.2016 (45 zile); 01.03.2016-09.03.2016 (8 zile); 10.03.2016-23.03.2016 (13 zile); 25.03.2016-31.03.2016 (6 zile); 01.04.2016-04.05.2016 (33 zile); 05.05.2016-02.06.2016 (28 zile); 03.06.2016-07.06.2016(4 zile); 08.06.2016-01.08.2016 (54 zile); 02.08.2016-22.08.2016 (20 zile); 23.08.2016-01.09.2016 (9 zile); 02.09.2016-04.10.2016 (32 zile); 05.10.2016-09.02.2017 (127 zile) în Penitenciarul nr. 13-Chişinău, 09.02.2017-16.03.2017 (35 zile); 06.04.2017-14.09.2017 (161 zile); 05.10.2017 - 10.05.2018 (217 zile); 07.06.2018 17.01.2019 (224 zile); 07.02.2019-10.12.2020 (672 zile) în Penitenciarul nr. 15-Cricova şi 10.12.2020-01.07.2021 (203 zile); 15.07.2021-15.09.2023 (792 zile). Aceste perioade au fost constatate și de către prima instanță.

12. Conform art.473[2] alin.5 Codul de procedură penală, *plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatuluise depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau* ***în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deţinuţi în astfel de condiţii****, dar nu mai tîrziu de 4*

luni de la eliberarea lor din locul de detenţie. Norma respective impune anumite limite temporale. Astfel, la depunerea cererii respective pot fi luate în calcul doar perioadele neîntrerupte înainte de șase luni din momentul depunerii cererii.

13. La caz, cererea a fost depusă la 08.11.2023. Prin urmare, condițiile de deținere anterioare au fost continui și au fost întrerupte la 15.07.2021. După această dată nu poate fi calculate condițiile deoarece a fost omis termenul de 6 luni. Perioada pentru care urmează a fi calculat constituie: 15.07.2021-15.09.2023. Toate perioadele putea fi luate în considerare dacă cererea avea să fie depusă în perioada de la 01.01.2019 pînă la 01.07.2019.

14. Ţinând cont de faptul că erorile admise de către instanţa de fond, nu pot fi corectate de către instanţa de recurs, Colegiul penal va admite recursul Penitenciarului nr. 12-***** și va casa încheierea cu dispunerea remiterii cauzei spre rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată. La o nouă examinare instanţa de fond urmează să ţină strict cont de circumstanţele enunţate mai sus, cât şi cele stabilite în cauză şi în cele din urmă, să adopte o hotărâre, întemeiată, legală şi motivată.

15. În conformitate cu art. 449 Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E :

Se admite recursul Penitenciarului nr. 12-*****, casează încheierea Judecătoriei Anenii-Noi (sediul *****) nr.21ji-375/2023 din 12 aprilie 2024, dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei,
judecător Spoială Alexandru

judecător Băbălău Denis

judecător Chiroșca Igor